

Streszczenie

Słowa klucze: sukces zawodowy, doktoranci, proaktywność, wsparcie społeczne,

Dynamiczne zmiany życia społecznego powodują, iż współczesny człowiek coraz więcej uwagi poświęca kwestii sukcesu zawodowego. Niniejsza rozprawa doktorska poświęcona jest tematyce korelatów sukcesu zawodowego doktorantów w zakresie pedagogiki. Inspiracją do poznania i analizy problemu związanego z sukcesem zawodowym doktorantów w zakresie pedagogiki były studia literaturowe, badania naukowe oraz własne refleksje na temat znaczenia sukcesu zawodowego, czynników sprzyjających osiągnięciu sukcesu i kosztów ponoszonych na drodze do sukcesu we współczesnym społeczeństwie. Praca ma charakter teoretyczno-empiryczny i wychodzi naprzeciw potrzebom analizowania sukcesu zawodowego doktorantów pedagogiki. Eksploracji zagadnień związanych z sukcesem zawodowym dokonałam w oparciu o koncepcję rozwoju zawodowego Z. Wiatrowskiego [2005], transgresyjną koncepcję rozwoju człowieka J. Kozielskiego [2001] oraz środowiskową teorię ekologii humanistycznej U. Bronfenbrennera [1979]. Złożoność rozważań na płaszczyźnie teoretycznej i metodologicznej miały charakter interdyscyplinarny. Wykorzystane zostały teorie i ujęcia badawcze specyficzne dla nauk społecznych.

Zasadniczym celem podjętych badań było określenie związku między sukcesem zawodowym doktorantów pedagogiki a wybranymi charakterystykami psychospołecznymi tj. proaktywnością, samoskutecznością, wsparciem społecznym oraz cechami społeczno-demograficznymi. Natomiast główny problem badawczy zawierał się w pytaniu **Czy istnieje, a jeśli tak, to jaki charakter mają związki między poczuciem sukcesu zawodowego a wybranymi cechami badanych doktorantów – proaktywnością, samoskutecznością oraz wsparciem społecznym?** Hipoteza robocza do problemu głównego dotyczyła związków między badanymi zmiennymi: *poziom poczucia sukcesu zawodowego badanych doktorantów studiów pedagogicznych w skład, którego wchodzi: treść sukcesu, dążenia zawodowe, miejsce doktoratu z pedagogiki w sukcesie zawodowym, poczucie osiągnięcia sukcesu, pozostaje w istotnym związku z takimi czynnikami, jak: proaktywność, samoskuteczność oraz wsparcie społeczne.*

Prezentowana problematyka badawcza miała charakter diagnozy pedagogicznej. Metodą gromadzenia wiedzy o interesującym zagadnieniu był sondaż diagnostyczny. Do zebrania materiału empirycznego wykorzystano **Autorski Kwestionariusz Ankiety do**

Badania Sukcesu Zawodowego Doktorantów Pedagogiki, Skala Zachowań Proaktywnych w Karierze A. Bańki, Skala Uogólnionej Własnej Skuteczności (GSES) R. Schwarzera, M. Jerusalema i Z. Juczyńskiego, Kwestionariusz Berlińskie Skale Wsparcia Społecznego (BSSS) A. Łuszczyńskiej, R. Schwarzera.

Badania zostały przeprowadzone wśród 143 doktorantów studiów stacjonarnych III stopnia na Uczelniach w Polsce. Praca zawiera teoretyczno-empiryczne podejście do sukcesu zawodowego doktorantów. Opracowanie może służyć jako źródło informacji na temat sukcesu zawodowego doktorantów, jego treści oraz kosztów ponoszonych przez badanych.

Trabela Kacymista